

[Steen Folke]

forventer, at nedrustningskomiteen blot skal spille rollen som postkasse for deres traktatforslag til FN, hvor sjældne disse end måtte være.

Det siger lidt om supermagternes holdning til nedrustningsforhandlinger, og det siger jo nok desværre også en hel del om, hvor meget der kan komme ud af en nedrustningsgeneralforsamling som den, der skal holdes i FN.

Hertil kommer, at man beklageligvis også må være uhyre skeptisk over for de bilaterale forhandlinger, der foregår direkte imellem USA og Sovjetunionen, specielt om mellem-distanceraketterne i Europa. Hr. Lasse Budtz udtalte, at russerne forhåbentlig kender deres besøgstid, men, hr. Lasse Budtz, hvad med amerikanerne? Synes hr. Lasse Budtz, der er meget, der har tydet på, at amerikanerne kender deres besøgstid? Synes hr. Lasse Budtz, at det er oprigtig forhandlingsvilje, som har været kendetegnende for Reaganadministrationen? Det synes jeg i hvert fald ikke. Det er kun fredsbevægelsernes pres i USA som i Europa, der overhovedet kan ændre på dette forhold.

Præsident Reagans udspil for nylig til det, han kalder START-forhandlinger, mente hr. Lasse Budtz var et klart skridt fremad. Jeg vil tillade mig at stille mig uhyre tvivlende heroverfor. Der er jo fremtrædende amerikanske politikere, bl.a. senator Muskie, som har vurderet dette udspil betydelig mere skeptisk. Det er rigtigt, at retorikken i udspillet lægger op til, at man nu må i gang med en egentlig reduktion af disse atomvåbenlagre, men udspillet er udformet sådan, at man på den ene side kan skrotte nogle forældede amerikanske våben, på den anden side slå ned på nogle af de våben, der spiller en rolle på den sovjetiske side, og væsentligst: der er ingen som helst hindringer for den videreudbygning og modernisering af atomvåben, som USA har planer om. Et udspil af den art giver jeg ikke så meget for.

Så synes jeg, der er meget mere interessant i det andet udspil, der har været omtalt også af hr. Lasse Budtz, udspillet om en fastfrysning af atomoprustningen på det bestående niveau; altså et totalt stop. Det er nok muligt, at også dette udspil er kædet sammen med nogle betingelser, som jeg i hvert fald vil have lov at stille mig skeptisk over for, men ikke desto mindre forekommer det mig at være et langt mere reelt forsøg på at gribe

ind i denne proces på en sådan måde, at det kan føre til resultater. Så vidt jeg ved, har udspillet støtte af en snes amerikanske senatorer og et langt større antal medlemmer af repræsentanternes hus.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren lige ud: hvad mener den danske regering om dette udspil om en fastfrysning, som bl.a. senator Kennedy og forskellige andre amerikanske senatorer har lanceret? Det ville være interessant at høre regeringens mening om det.

Der har været drøftelse af, om man under den ekstraordinære nedrustningssamling skal satse på bindende vedtagelser med tidsfrister osv. eller blot hensigtserklæringer. Det er muligt, at det i den givne situation med det nedfrosne klima mellem Øst og Vest osv. er det rigtige at nøjes med at satse på nogle mere vage og uforpligtende hensigtserklæringer og programmer osv., det skal jeg ikke kunne sige, men jeg forstår godt de alliancefri lande, som er utålmodige over for denne holdning både i Øst og Vest. Jeg mener, det skal stå stjerneklart, at det er NATO på den ene side og Warszawapagten på den anden side, som forhindrer, at der bliver tale om reelle fremskridt på disse områder. Og Danmark har et medansvar for, at NATO i hvert fald ikke har bidraget konstruktivt til nedrustningen, sådan som situationen har været hidtil.

Vi har nogle gange opfordret regeringen til at arbejde for, at forberedelserne til opstilling af de 572 nye atommellemdistanceraketter i Europa bliver stillet i bero, mens USA og Sovjet forhandler i Genève. Det har regeringen ikke ønsket at støtte, men man kan måske også sige, at de ikke direkte har taget afstand fra det, så jeg vil egentlig gerne spørge udenrigsministeren ved denne lejlighed, om den danske regering f.eks. på NATO-udenrigsministermødet på mandag vil arbejde for, at disse forberedelser bliver stillet i bero, sådan at der kan skabes et gunstigt forhandlingsklima under de forhandlinger, som jo netop genoptages ved denne tid. Det ville være et begrænset, men konkret og konstruktivt bidrag, ikke særlig vidtrækkende, men dog ét, der ville være et lille skridt på vejen.

Udenrigsministeren har talt om, at man jo er uhyre positiv, og hele tonen i talen i dag har været, at Danmark gerne ville bidrage en hel masse på disse områder, men jeg synes, det er småt med de konkrete udspil. Det